

Möödunud aastal kasvas majandus jõudsalt

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) kasvas 2011. aastal varasema aastaga võrreldes 7,6%, teatab Statistikaamet. IV kvartalis SKP kasv aeglustus ning oli täpsustatud andmetel 4,5%.

2011. aasta

2011. aastal oli SKP jooksevhindades 15,97 miljardit eurot.

SKP kasvu vedas esimeses kolmes kvartalis peamiselt töötlev tööstus. Teisest poolaastast hakkasid aga majanduskasvu enim panustama ehituse ning info ja side tegevusalad. Oluline mõju oli veel käibemaksu ja aktsiisimaksu laekumise kasvul. Töötleva tööstuse kasvu toetas kaupade tugev eksport, kusjuures suurima mõjuga oli arvutite, elektroonika ja optikaseadmete tootmine. Ehituse kasvu tagasid peamiselt hoonete remondi- ja rekonstrueerimistööd. Info ja side tegevusala mõjutas enim nii infotehnoloogia- kui ka telekommunikatsiooniteenuste lisandväärtuse kiire kasv.

SKP kasvu pidurdas kinnisvaraalse tegevuse lisandväärtuse vähenemine. Selle tegevusala lisandväärtus on vähenenud juba poolteist aastat ehk alates 2010. aasta III kvartalist. Peamiseks põhjuseks on eluruumide arvestuses lisandväärtuse vähenemine nii jooksev- kui ka püsivhindades. Püsivhindades langust süvendasid omakorda kiiresti kasvanud üürihinnad.

Sisemajanduse nõudlus kasvas 2011. aastal 11%, mõjutatuna enim kapitali kogumahutuse kiirest kasvust, eriti ettevõtete investeringutest transpordivahenditesse ning masinatesse ja seadmetesse. Kiiresti suurenesid ettevõtete kaupade ja tooraine varud. Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused suurenesid mõõdukalt. Suurem mõju oli sõidukite ostmise ja toitlustusteenuste tarbimise kasvul. Vaatamata sisemajanduse nõudluse kiirele kasvule, olid lõpptarbimiskulutused ja kapitali kogumahutus kokku toodetud SKP-st jätkuvalt väiksemad. Sisemajanduse nõudlus muutus toodetud SKP-st väiksemaks 2009. aastal, enne seda oli see toodetud SKP-st suurem.

Kaupade ja teenuste eksport suurenes 2011. aastal hindade mõju arvestades 25%, sh kaupade eksport 32%. Kaupade ja teenuste import kasvas 27%, sh kaupade import 28%. Enim mõjutas Eesti väliskaubandust arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete sisse- ja väljaveo kiire kasv aasta esimeses kolmes kvartalis. Kaupade eksporti toetas olulisel määral veel muude masinate ja seadmete väljavedu, importi aga puidu ja puittoodete sissevedu. Kiiresti kasvas ka teenuste import mõjutatuna peamiselt õhustranspordi kaubaveoteenustest. Netoeksporti ehk kaupade ja teenuste ekspordi ja impordi saldo suhe SKP-sse oli 4,9%. Näitaja oli positiivne kolmandat aastat järjest, kuigi võrreldes 2010. aastaga see vähenes.

2011. aasta IV kvartal

IV kvartalis oli SKP jooksevhindades 4,22 miljardit eurot. Võrreldes III kvartaliga vähenes sesoonselt ja tööpäevade arvuga korrigeeritud SKP IV kvartalis 0,2%. SKP kasv võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga aeglustus IV kvartalis 4,5%-ni.

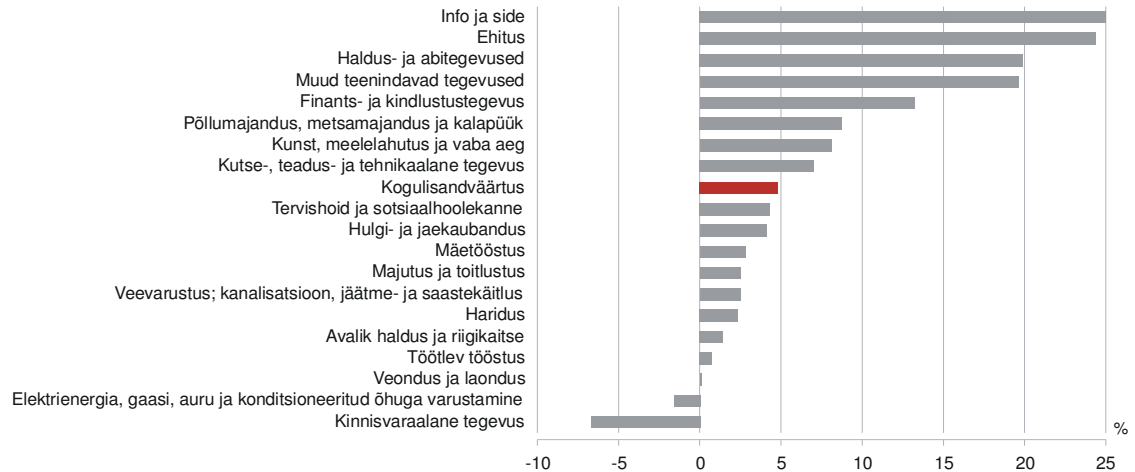
Viimase pooleteise aasta jooksul enim majanduskasvu panustanud töötleva tööstuse lisandväärtuse kasv aeglustus ning selle tegevusala panus SKP kasvu vähenes järsult. Selle tegevusala lisandväärtuse kasv tugines eelkõige toodangu ekspordi kiirele kasvule. 2011. aasta IV kvartalis aeglustus aga töötleva tööstuse kaupade ekspordi kasv järsult peamiselt arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete väljaveo vähenemise tõttu.

SKP kasvu panustas enim ehituses ning info ja side tegevusalal loodud lisandväärtuse kiire kasv. Ehituse kasvu tagasid peamiselt hoonete remondi- ja rekonstrueerimistööd. Samuti kasvas kiiresti rajatiste ehitusmaht. Info ja side tegevusala mõjutas nii infotehnoloogia- kui ka telekommunikatsiooniteenuste lisandväärtuse kiire kasv.

SKP kasvu pidurdas IV kvartalis energiatootmises ja kinnisvaraalases tegevuses loodud lisandväärtuse kasvu vähenemine. Energiatootmist mõjutas elektritootmise vähenemine

omatoodangu osalise asendamise tõttu impordiga ning energiatarbimise vähenemine soojemate ilmade tõttu. Kinnisvaraalse tegevuse lisandväärtuse languse peamine põhjus on eluruumide arvestuses lisandväärtuse vähenemine nii jooksev- kui ka püsivhindades. Püsivhindades langust süvendasid omakorda kiiresti kasvanud üürihinnad.

Tegevusalade lisandväärtuse kasv, IV kvartal 2011

Sisemajanduse nõudlus kasvas IV kvartalis 8% peamiselt kapitali kogumahutuse kiire kasvu toel põhivarasse. Kapitali kogumahutus põhivarasse kasvas 34% mõjutatuna enim ettevõtete sektori poolt masinatesse ja seadmetesse ning hoonetesse ja rajatistesse tehtud investeeringutest. Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused kasvasid 5%. Suurem mõju oli sõidukite ostmise, telefoniteenuste ja toidlustusteenuste tarbimise ning alkohoolsete jookide ostmise kasvul. Sisemajanduse nõudluse kasvu pidurdas oluliselt ettevõtete kaupade ja tooraine varude vähenemine.

IV kvartalis aeglustus kaupade ja teenuste ekspordi kasv 10%-ni, sh kaupade väljavedu samuti 10%-ni. Ekspordi selline aeglustumine pidurdas märgatavalt SKP kasvu. Kaupade ja teenuste import kasvas 13%, sh kaupade sissevedu 12% ja teenuste import 19%. Kui varem mõjutas Eesti väliskaubandust enim arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete sisse- ja väljaveo kiire kasv, siis IV kvartalis asendus selle kaubagrupi kasv langusega ning oluline mõju oli muudel masinatel ja seadmetel. Teenuste importi mõjutas kõige rohkem meretranspordi kaubaveoteenuse kiire kasv. Netoekspordi suhe SKP-sse oli 4,5%.

Täpsem teave:

Tõnu Mertsina
Talitusejuhataja
Rahvamajanduse arvepidamise talitus
Statistikaamet
Tel 625 9353

Detailsemad andmed on avaldatud statistika andmebaasis (<http://www.stat.ee/andmebaas>).